

До спеціалізованої вченої ради
ДФ 70.895.042 у Хмельницькому
університеті управління та права
імені Леоніда Юзькова

РЕЦЕНЗІЯ

доктора юридичних наук, професора

Бригінця Олександра Олексійовича на дисертацію

Посторонка Євгена Валерійовича на тему «Правове регулювання

оподаткування незалежної професійної діяльності»,

поданої на здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії

в галузі 08 Право за спеціальністю 081 Право

Актуальність теми дисертаційного дослідження полягає у тому, що в сучасних складних умовах існування нашої держави особливого значення набуває конструктивне впорядкування вітчизняного податкового законодавства. Саме тому пошук нових, а також забезпечення ефективності існуючих податкових механізмів відіграє ключову роль в мобілізації фінансових ресурсів до державного і місцевих бюджетів. Прямуючи цим вектором, на порядку денному постає питання перегляду, побудови по-новому і впровадження новаторських підходів справляння податків. У сучасному податковому законодавстві серед платників податків виділено осіб, що провадять незалежну професійну діяльність. Така ситуація не є випадковою, адже ці особи займаються специфічними видами діяльності, що обумовлює певні особливості їх правового статусу і, відповідно, специфіку оподаткування доходів, отриманих від її провадження. В той же час, не достатньо уваги приділено виокремленню особливостей оподаткування, які обумовлюються провадженням саме незалежної професійної діяльності, співвідношенню різних режимів оподаткування щодо осіб, які здійснюють таку діяльність та ін. Відтак обрана дисертантом тема для дослідження є актуальною, а

проведене дослідження є вкрай важливим для реалізації фіскальної, регулюючої і контрольної функцій у процесі оподаткування незалежної професійної діяльності.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків, рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна. Робота має високий та глибокий рівень наукового дослідження, який відповідає змісту, науковим результатам та вимогам, що висунуті для дисертаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії.

Проаналізувавши анотацію та текст дисертації, зміст публікацій Посторонка Євгена Валерійовича, можемо зробити висновок про те, що наукові положення, висновки і рекомендації, викладені у дисертації мають достатній ступінь обґрунтованості, відповідають меті та завданням роботи, що забезпечується адекватністю обраних методів дослідження.

Сформована структура дисертації дала можливість здобувачу послідовно і комплексно проаналізувати широкий спектр питань, які стосуються правового регулювання оподаткування незалежної професійної діяльності.

Мета дисертаційного дослідження визначена коректно і полягає в поглибленні наукових знань і комплексній розробці теоретичних положень щодо правового регулювання оподаткування доходів, отриманих від здійснення незалежної професійної діяльності та підготовці науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення чинного податкового законодавства. Для досягнення поставленої мети наукового дослідження було передбачено вирішення багатьох завдань, які були успішно досягнуті здобувачем. Об'єкт та предмет дослідження визначені відповідно до встановлених вимог та дозволяють всебічно проаналізувати поставлену проблематику, не виходячи за межі наукової спеціальності.

Наукова новизна рецензованої дисертації полягає у тому, що дисертація є одним з перших в Україні монографічних досліджень, у якому комплексно, з урахуванням сучасних методів пізнання, здобутків вітчизняної та зарубіжної правничої науки, чинного законодавства України та зарубіжних країн, вирішено наукове завдання з розкриття проблем правового регулювання оподаткування

незалежної професійної діяльності Україні й визначення перспективних напрямів його подальшого вдосконалення.

Наукові положення, висновки і рекомендації, викладені у дисертації мають достатній ступінь обґрунтованості, оскільки базуються на теоретичних працях як вітчизняних, так і зарубіжних вчених – представників, насамперед, науки податкового права. Зокрема, теоретичною основою дисертаційного дослідження є наукові праці українських і зарубіжних учених у галузі адміністративного та фінансового права, загальної теорії держави і права, а також теорії управління та економічної теорії. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку наукових положень, висновків та рекомендацій, запропонованих особисто здобувачем, пропозицій щодо вдосконалення податкового законодавства України, що регламентує оподаткування незалежної професійної діяльності.

Практичне значення одержаних результатів у науково-дослідній роботі, правотворчості, правозастосуванні та освітньому процесі достатньою мірою висвітлені у дисертації і сумнівів не викликає. Передусім практичне значення здобутих результатів полягає у можливості їх використання для вдосконалення чинного законодавства України, а також у практичній діяльності органів публічної влади, тобто під час реалізації державної податкової політики, здійснення в межах повноважень, передбачених законом, контролю за надходженням до бюджетів податків, зборів, платежів. Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані й у освітньому процесі під час викладання навчальних дисциплін «Фінансове право», «Податкове право», а також при підготовці навчально-методичних комплексів із указаних дисциплін (акт впровадження від 22.09.2023 р. № 0750/23).

Повнота викладу положень дисертації в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації. Результати дисертації достатньо повно викладено у 8 наукових працях, зокрема у чотирьох наукових статтях та чотирьох тезах доповідей, оприлюднених у збірниках тез матеріалів міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації. Попри усі вищезазначені позитивні моменти, дисертація, як і будь-яке нове творче дослідження, містить окремі дискусійні положення, які потребують додаткової аргументації чи роз'яснення дисертантом під час прилюдного захисту та є можливими для врахування при здійсненні подальших наукових досліджень з обраної тематики.

1. Безумовно глибоко досліджуючи питання застосування загального та спеціального режиму оподаткування доходів від здійснення незалежної професійної діяльності (реалізовано у підрозділі 2.3.), здобувачем недостатньо чітко визначено завдання, що дозволить встановлення спрощеної системи для осіб, які здійснюють незалежну професійну діяльність в Україні.

2. Автор в роботі оминає власною увагою питання кількісного обмеження найманих працівників для осіб вільних професій в державах-членах Європейського Союзу. Вважаємо, що під час прилюдного захисту варто пояснити дану позицію науковця.

3. Досить глибоко досліджуючи питання оподаткування доходів, отриманих від здійснення незалежної професійної діяльності в європейських країнах (підрозділ 2.1.), дисертантом практично не приділено уваги оподаткуванню доходів осіб вільних професій в державах-членах Європейського Союзу.

4. Пошукачем досить мало приділено уваги такій ознаці податково-правового статусу осіб, які здійснюють незалежну професійну діяльність як резиденство, адже саме податкове резидентство являється ознакою, що вказує на максимально тісний контакт людини з країною, якій вона сплачує податки.

Слід зазначити, що викладені зауваження переважно мають дискусійний характер і тому суттєво не впливають на позитивну оцінку дисертаційної роботи. Вони викликані інтересом до цього дослідження, новизною та актуальністю питань, що розкриваються автором. Зміст роботи, перелік наукових публікацій доводить наукову зрілість, володіння здобувачем методикою дослідницької роботи, умінням узагальнювати досягнуті в науці результати і на основі досягнутого самостійно формулювати гіпотези, положення, висновки, які мають

концептуальний характер та є основою для подальших наукових пошуків у цьому напрямку.

Загальний висновок. Дисертаційне дослідження Посторонка Євгена Валерійовича на тему «Правове регулювання оподаткування незалежної професійної діяльності», відповідає вимогам, встановленим згідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, є завершеною самостійною науково-дослідною роботою, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують наукове завдання, що має істотне значення для науки податкового права, а його автор – Посторонко Євген Валерійович заслуговує на присудження йому освітньо-наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Рецензент

**професор кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права
Хмельницького університету управління
та права імені Леоніда Юзькова,
доктор юридичних наук, професор**

Олександр БРИГІНЕЦЬ